

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum; Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn, en B. van der Wal, Dordrecht-Centrum.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 17, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 6,— per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

Ter inleiding

Dit is dan het eerste nummer van de uitgave, waarvan wij de verschijning al hadden aangekondigd.

Wij zijn niet opeens gekomen tot het besluit om dit blad het licht te doen zien. Verschillenden onzer hebben al jarenlang met anderen over de noodzaak van een dergelijke uitgave gesproken. De bezwaren, die daaraan verbonden waren, brachten er toe deze zaak voorlopig aan te houden. Intussen wordt de noodzaak van deze uitgave steeds groter. We hebben wel allerlei kerkelijke bladen, maar die geven in het algemeen geen voedsel voor de ziel, geen leiding aan het geestelijk leven. De inhoud daarvan bevredigt onze eenvoudige mensen niet, die bij de waarheid van Gods Woord willen leven. Daar komt bij, dat het kerkelijk leven zich in een geheel andere richting gaat bewegen en hoe langer hoe meer het oude voetspoor verlaten wordt. Wij vrezen, dat velen in onze kerken zich lichtvaardig geruststellen voor de eeuwigheid. Velen hebben onze kerken al de

rug toegekeerd. Dit is een proces, dat door gaat.

Het wordt hoog tijd, dat weer en meer hetzelfde geluid van vroeger wordt gehoord, toen veel meer naar voren kwam wat nodig is gekend te worden tot zaligheid, en toen de eenvoudigen voedsel voor hun ziel ontvingen en anderen afgemaand werden van de paden der zonde en des doods.

Het is niet onze bedoeling te gaan strijden tegen personen, maar wel om het op te nemen voor de waarheid, die onze vaders hebben voorgestaan en die Gods kinderen lief geworden is.

Wij hopen daarmee een dam te kunnen opwerpen tegen de steeds voortgaande vervlaking in leer en leven, en zo ook degenen, die van hetzelfde gevoelen zijn, meer aan elkaar te verbinden.

Het is onze hartelijke begeerte, dat de Heere deze uitgave zegene tot bekering van zondaren, tot vertroosting van Zijn volk, tot opbouw van Zijn kerk, tot afbreuk van het rijk van satan en tot verheerlijking van Zijn Naam.

Namens de Kommissie van Redactie.

Ds. G. Blom.

MEDITATIE

HIJ IS OPGESTAAN

(Marcus 16 : 6b)

Paasmorgen, morgen der verrijzenis. „Als het begon te lichten”, zo vangt het Paasevangelie aan.

De zon, op Goede Vrijdagavond in een bloedwolk ondergegaan, gaat weer verrijzen aan het firmament. De Oosterkimme begint te lichten. Purperen strepen worden gezien, die als zovele herauten de komst van de dagvorstin voorspellen.

Paasmorgen, o laat ons bedenken wanneer we de dag zien aanlichten, de zon zien verrijzen, dat het alleen is omdat er een morgen der verrijzenis is.

Deze aanlichtende dageraad, deze opkomende zon, ze zijn het beeld van Hem, Die reeds door Maleachi geprofeteerd werd als de opgaande Zonne der gerechtigheid, Die in de duisternis van de Kerstnacht is verzezen aan het firmament van vrije genade.

Die op Goede Vrijdagavond in een wolk van bloed is ondergegaan, maar op de Paasmorgen verrijst „met de lichtglansen van de Eeuwige, tot vrijmaking van Gods Kerk, tot rechtvaardigmaking des zondaars voor God”.

Kerstnacht, beeld van onze nameloos diepe ellende. Goede Vrijdag, het predikt mijn bergenhoge schuld voor God. Paasmorgen, de dageraad van het genadelicht.

Och lezers, zullen wij de vruchten van het Paasfeit voor eigen hart ervaren, dan zal lat ook zo in onze ziel uitgewerkt moeten worden. Voorwaar, wiens voeten ooit gericht werden op het smalle pad dat naar Sion loert, zal het niet anders gaan.

Er mag onderscheid zijn in de toelidende wegen. In deze punten echter vinden zij allen overeenkomst.

Daarom, nooit kan er Paasvreugde in de ziel zijn, nooit opstanding van de nieuwe mens, vóór hij ontdekt is aan de oude mens. Nooit tot het licht van de Paasmorgen, dan alleen door de Kerstnacht van ontdekking en de Goede Vrijdag van zelfkennis. Nooit tot de vrijmaking, nooit tot de volle vrede, dan alleen in deze weg.

Zo wordt het feit der opstanding in onze ziel uitgewerkt, om te leren: Die opgewekt is tot onze rechtvaardigmaking. Ziet het maar bij de vrouwen, die de Paasprediking beluisteren en straks zich in het Paaswonder zullen verheugen. Het zijn zielen die leven bezitten, doch nog wandelen in de duisternis.

Ze geven ons het beeld van de bekommerde kerk. O, mochten we deze vrouwen volgen, mochten we slechts delen in hun liefde, hun geloof. We zouden dan ook met die vrouwen als met de ogen van onze ziel schouwen in een ontsloten grafgewelf. Maar ook met de oren onzer ziel beluisteren: Hij is opgestaan. Deze vrouwen spoeden zich naar het graf. Het blijkt uit alles, dat hun oog gesloten is voor de verrijzenis van de Zaligmaker. Ze kwamen met specerijen, om het lichaam van hun beminde Zielevriend te zalven. Neen, ze hadden niet kunnen denken dat er andere specerijen waren, n.l. die van geloof, rechtvaardigmaking, heiligmaking en volkomene verlossing. Specerijen, waarvan de bruid uit het Hooglied zegt: „Als de Koning aan

VAN DE ADMINISTRATIE

Bij het verschijnen van het eerste nummer van het blad „Bewaar het pand”, willen wij allen hartelijk dank zeggen voor de medewerking, zodat op ruime schaal proefnummers konden worden verzonden.

Het is niet mogelijk alle correspondentie te beantwoorden. Wij hebben er echter goede nota van genomen, en hopen er onze winst mee te doen. Voor alle bemoedigende woorden, ons toegewenst, zijn wij zeer erkentelijk.

Zij, die zich reeds per telefoon of post als abonnee hebben opgegeven, behoeven de antwoordkaarten niet in te vullen en te verzenden, daar wij alles dankbaar en zorgvuldig hebben genoteerd. Ook zij, die ons financiële steun toezegden, onze hartelijke dank, en wij zien uit naar „de daad”. Alle giften, klein en groot, zijn welkom. Uit Middelburg ontvingen wij door bemiddeling van Ds. Slagboom van N.N. f 10,—. Het abonnementsgeld, dat f 6,— per jaar bedraagt, werd ons reeds toegezonden door verschillende personen.

Daar alle begin moeilijk is, zult u ons verblijden, als u het abonnementsgeld zo spoedig mogelijk aan ons wilt overmaken.

Voorts vragen wij aller medewerking om ons blad zo breed mogelijk te verspreiden, bv. door ons adressen toe te zenden van hen, die het ontvangen van een proefnummer op prijs zouden stellen. Wij behoeven ons blad niet extra aan te bevelen. Neem goede nota van de inhoud, en het doel van het verschijnen van dit blad zal u duidelijk zijn.

Een ieder kan in deze medewerken dat, onder de zegen des Heeren, dit blad een ruime ingang moge vinden onder ons, tot verbinding aan elkander, om gezamenlijk biddend te betrachten: „Bewaar het pand utoebetrouwd” (1 Tim. 6 : 20a).

v.d.L.

P.s.: het gironummer is 704350 ten name van de administrateur van „Bewaar het pand”, te Alphen a/d Rijn.

Zijn ronde tafel zit, geeft mijn nardus haar geur”.

De namen dezer vrouwen staan ons vermeld. Ten eerste is daar Maria Magdalena, uit wie de Heere zeven duivelen geworpen had. Wel mogen we haar toeroepen: O Maria, ware Jezus niet opgestaan, dan was uw zaak verloren, dan waren de duivelen weer in u teruggekeerd. Doch Hij, Die de sleutel Davids draagt, heeft ook voor u overwonnen. Vrees niet. Jezus is opgestaan. Voorts worden ons genoemd Maria, de moeder van Jakobus en Salome, beiden vrouwen, die de Heere dienden van hun goederen. Dat zij hier mede optrekken blijkt wel, dat er een band ligt die hechter is dan die van de aarde.

Zo trekken zij dan op, maar ook, dan overvalt hen de beklemmende gedachte en ze zeggen het tot elkander: Wie zal ons de steen van het graf wentelen? Met deze vraag nu roeren deze vrouwen de diepste levensproblemen aan, waarvan de oplossing voor 's mensen rust noodzakelijk is.

Vooreerst is daar de vraag van een ontdekte ziel: Wie neemt mijn schuld weg? Hoe wordt ik rechtvaardig voor God?

Dat is de steen, die loodzwaar drukt op het hart van de zondaar. Vervolgens de vraag: Wie lenigt mijn smart? Gods volk is een kruisdragend volk. Gods weg en onze weg kruisen elkaar. Hier wordt het kruis gevormd. Waar nu vind ik balsam voor al die wonden? Waar vind ik troost in al die smart?

Tenslotte is dan die vraag: Wie redt mijn ziel van het graf? Wie verlost mij van de dood? Wij allen toch gaan in tot des graf's verslindende mond. Het is een onafgebroken sterven, één weg voor allen.

Het graf dat zo vreselijk dicht gesloten is als

in de hof van Arimathea, met een deur, een steen en een zegel. En zo rijst de klacht na de donkere paradijsnacht van Edens hof: Wie zal ons de steen van het graf afwentelen? Doch hier hoor ik van de hemel deze vragensmoede mensen toeroepen: Zwijg alle vlees voor het aangezicht des Heeren! Want hier beluisteren wij het antwoord des hemels op het vragen der wenende aarde: Weent niet, ziet, de Leeuw, Die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen. Hij is opgestaan, want toen de vrouwen haar ogen ophieven, zagen zij dat dit diepe mysterie voor hen en met hen voor de ganse kerk Gods ontsloten was. Want ziet, de steen was afgewenteld. En in plaats van op de steen, blikken zij nu in een geopend grafgewelf. Hier zie ik alle neergebogenen, door schuld-besef getroffenen en verslagenen, alle bedroefden van geest, door de Paasengel de beker der vertroosting toegereikt. Zij ontvingen door de boodschap van de engel sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest.

Gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was, Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft. Christus, beladen met de schuld van Zijn kerk, is afgedaald in het graf, met die schuld. En waar is die schuld gebleven? Ze is achtergebleven in het graf. Het is een begraven schuld. Maar ook Christus' verrijzenis is de bron van heiligmaking. Zijn opstanding is de kracht tot een nieuw godzalig leven.

Een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is.

Hier is ook een antwoord op de vraag: Wie lenigt mijn smart? Hier alleen is balsem voor al uw wonden. Hier is genezing voor al de kwalen en plagen uwer ziel. En hier klinkt van het geopende graf het kruisdragend Si-on tegen: Hoe donker ooit Gods weg moog' wezen, Hij ziet in gunst op die Hem vrezen. Dat deed de godzalige Rutherford (die tijden lang om des geloofs wil in de gevangenis in Schotland moest zuchten) uitroepen: „O zoet kruis van Christus. Ik stap met mijn kruis al zoetjes aan naar huis”.

Christus toch heeft het kruis verdragen en de schande veracht. En door Zijn opstandingskracht leren zij de overblijfselen van Christus' lijden dragen. Om door Zijn lijden geheiligd te worden.

Tenslotte, hier is ook een antwoord op de vraag: Wie redt mijn ziel van het graf. Christus is het, Die de dood door Zijn dood heeft gedood. En Zijn opstanding is het onderpand en de verdienende oorzaak van de zalige verrijzenis voor al Zijn volk. Waarom Paulus mocht uitroepen: Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning? Het ledige graf is uw troost, o bruid van Christus. Geen balsem, geen dode Jezus, maar een opgestane Paas- en Vredesheer, waarin de kerk in leven en sterven mag hopen en roemen. Wie is het die verdoemt? Christus is het Die opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods zit, Die ook voor ons bidt. Zo dan, gij die iets van deze zaken geleerd hebt, vertroost elkander met deze woorden.

Smits

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

1.

De Pelgrimsreis is een reis van deze wereld naar het land der eeuwige heerlijkheid, die door John Bunyan is beschreven. En daar dit vermaarde boek al eeuwen lang tot zegen van de kerk des Heeren is geweest, wensen wij deze wonderlijke reis vol heerlijke ontmoetingen met elkaar te bespreken tot onderwijzing in de weg der zaligheid.

Het is een reis die gemaakt moet worden om eenmaal in te gaan in de vreugde des Heeren. Wie tegen alle roepstemmen en vermaningen in blijft wonen in de stad van zijn geboorte, kan de eeuwige heerlijkheid niet beërven en zal eenmaal met al de burgers van deze plaats vergaan.

En al zijn wij geboren op de erve des verbonds en al zijn wij in het bezit van het teken en zegel des verbonds tot een pleitgrond des gebeds, dan nog leven wij van nature in de staat der ellende. Als burgers van de Stad des Verderfs hebben wij de vernieuwing des harten nodig om te komen tot de staat der genade.

Hierom wijst het Woord ons op de noodzakelijkheid van de wedergeboorte tot verkrijging van het eeuwige leven. Als kinderen des koninkrijks is dat niet mogelijk, zal men uitgeworpen worden.

Daar zijn in de loop der eeuwen al heel wat burgers op reis gegaan om in te gaan in de stad, die fundamenten heeft, zonder de vernieuwing des harten te zoeken, zonder te komen tot de staat der genade. Daarom is het voor deze mensen op een bittere teleurstelling uitgelopen.

Het nieuwe leven der genade wordt niet gezocht als men opgaat in een rechtzinnige belijdenis. Dan doet men nieuwe wijn in oude lederen zakken.

Kom, laten wij de Heere bidden om de verheerlijking van Zijn ontfermende liefde in ons hart en leven. Want dat alleen verbindt ons aan Hem, doet ons komen tot de keus Hem te vrezen en leert ons in Zijn wegen te gaan. Maar zou de Pelgrim dan met de wetenschap van wedergeboren te zijn de stad zijner geboorte verlaten hebben?

Een pasgeboren kind schreeuwt en dat verblijdt de moeder. Maar al zegt het kind daarmee een levend kind te zijn, toch weet het kind niet dat het geboren is. En zo weet een

levende niet, al schreeuwt het hart naar God, een wedergeborene te zijn. Wel gaat hij steeds inniger om hartvernieuwende genadesmaken. Zulke mensen zijn niet meer thuis in de Stad des Verderfs, hebben een afkeer verkregen van de dienst der zonde. Het hart is vervuld met een zoete droefheid naar God en met een innige smart over de zonden. De overtuiging dat de Heere het waardig is gediend en gevreesd te worden verkrijgt steeds meer diepgang. Waardig is Hij het, al was er geen hemel tot beloning, noch hel tot straf.

Maar wat, zo vraagt het bedroefde hart, mag van dat alles toch wel de werkende oorzaak zijn? Consciëntiewerk is het zeker, want ik word er dag en nacht door veroordeeld, bij de Rechter verklaagd op grond van Zijn Wet, die heilig is, en dat moet ik billijken, dat is recht. Maar mijn droefheid, als dat nu maar niet over gaat, niet slechts een morgenwolk is. Mijn hart bidt om de bijblijvende en zaligmakende bearbeiding van de Heilige Geest. Want dat moet toch wel de werkende oorzaak zijn van dat alles zal het ooit met mij terecht komen.

Wat het middel betreft, waardoor een keerpunt is gekomen in het denken en leven van de Pelgrim, daartoe heeft de Heere het vermanende woord van een vrouw willen gebruiken, die hem aansprak en veroordeelde in de uitleving van zijn ongerechtigheid.

Een vermanend woord, een roepstem tot bekering is zo profijtelijk. Dat moest veel meer gehoord worden. Daar moest geen stilzwijgen bij ons gevonden worden. Laat ons van de Heere getuigen. Door aandachtig te lezen in het Woord des Heeren is het de Pelgrim duidelijk geworden dat de wereld, de Stad zijner geboorte, zou vergaan in de grote dag des gericht. En wat dan? Ja, dan zal ik geworpen worden in de poel, die brandt van vuur en sulf. Wat zal dat ontzettend zijn, zo dacht hij, de eeuwige zaligheid te moeten derven. Gewisselijk, dat zijn dan ook zaken die elk mens persoonlijk raken. Daar krijgen wij mee te maken.

Maar wie heeft het deze man gezegd dat het boek door hem ter hand genomen, het Boek der boeken was?

Inderdaad, daar bestond in de grond der zaak voor hem maar één boek, en dat was het

Woord van God. Maar dat behoefde hem van buiten af niet gezegd te worden. Op elke bladzijde heeft hij amen gezegd. Hij is door het Woord tot de overtuiging gekomen dat het Gods' Woord is. Het zonk in zijn hart; het bond hem aan de troon der genade. Uit het Woord heeft hij het geloof verkregen in Gods ontfermende liefde. En dat deed hem smeken om genade.

Zodra de gelegenheid het toeliet, las de arme man in het Woord en dat wekte zijn hart op tot droefheid over de zonden, deed hem beven voor het oordeel dat hij zich had waardig gemaakt. En dan begon hij te zuchten vanwege zijn ellende en te smeken om ontferming.

Zeker, in dat wenen was zoetigheid. Het vloeide voort uit de liefde, die uitgestort was in zijn hart. De Pelgrim had de Heere lief, innig lief, en daarom heeft hij het zondigen tegen Hem zo bitterlijk beweend. Naar zijn innerlijke overtuiging kon het kwaad der zonde, de boosheid der ongerechtigheid, nooit genoeg beweend worden.

Dikwijls bad deze man heel lang en toch waren zijn gebeden kort. Hij wist niet wat te doen, en toch moest er wat gedaan worden om bevrijd te worden van het verderf. En daar de Heere niet met hem deed naar zijn ongerechtigheden, verkreeg hij goedertieren gedachten van God tot bekering. En dat gaf hem steeds meer vrijmoedigheid in het gebed. Hij kon het niet nalaten, al werd hij nog zo fel bestreden, zijn Rechter om genade te bidden. Kinderlijk bad hij: „Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?” En dat deed hij van ganser harte.

Zijn keus, zijn bede om te doen wat de Heere wilde, was niet het doen der wet, maar het doen des geloofs. De aanklevende daad van het dierbare geloof was in zijn hart.

En daar het in de Pelgrimsreis gaat om de beleving van het geloof, en de oefeningen en beproevingen van dat dierbare geloof er in uitblinken, behoort het ook tot het pand ons toebetrouwd.

Wie opgaat in een godsdienstige beschouwing, heeft het pand, ons toebetrouwd, verloren. En het wordt niet beseft dat dierbare pand kwijt te zijn.

Men komt het kostelijke pand van de beleving der heiligen weg te werken. Het moet de mensen gemakkelijk gemaakt worden. En eindelijk weet men van het bestaan van het heerlijke pand der innerlijke beleving niet eens meer af.

Wat men dan doet is dit. Men vertelt dat een historisch geloof waardeloos is. Het gaat alleen maar om het zaligmakend geloof. En het is volkomen waar dat alleen het geloof dat door de liefde werkende is, het zaligmakend geloof is. Maar daar gaat het bij deze mensen niet om. Zij schrappen het woord *historisch* en dan houdt men het woord geloof over. En dat noemt men dan het zaligmakend geloof. Van geloofs-beproeving willen deze mensen dan ook niet weten, want het is niet nodig. Geloof is geloof, dat kan niet verkeerd zijn. En zo werpt men overboord het pand der bevinding dat ons is toebetrouwd. Een historisch geloof is noodzakelijk, zegt Hellenbroek, maar niet genoeg. Agrippa geloofde de profeten, maar daarmee was hij nog geen christen. Het stelde hem wel verantwoordelijk voor het worden van christen.

ds. Kok

Naar de

1.

CATECHISATIE

Dit is nu eens ook voor u, zeer gewaardeerde lezers van ons nieuwe blad, bedoeld!

U zult opmerken: „We hebben al belijdenis gedaan! Dat is waar. Als u het echter maar niet gedaan hebt om van de catechisatie af te zijn zonder meer. Anderzijds is er voor alles een bepaalde tijd.

Daarom dunkt het ons niet ondienstig te zijn weer eens de Goddelijke waarheden, geopenbaard in Gods Woord en zo zuiver in het licht

gesteld in onze „belijdenisgeschriften”, metelkaar te overdenken.

Zo hopen wij ook met 's Heeren hulp mede te mogen werken aan het doel van ons blad „BEWAAR HET PAND”. Dit pand is de eeuwige WAARHEID Gods, geopenbaard in Gods heilig Woord. Is het niet de dure roeping van 's Heeren kerk dit pand, dat toch haar toebetrouwd is, te bewaren? Niet echter in die zin, dat zij het als een stuk antiquiteit neerlegt in de kast, maar moge 't zo zijn: biddend, heilbegeerig te onderzoeken en te beleven. En daarvoor is zo noodzakelijk de ontdekkende en onderwijzende werking van de Heilige Geest! Wee echter, indien de kerk ontrouw bevonden wordt en afwijkt van het pad der waarheid!

In dit opzicht beleven wij donkere, geesteloze tijden. Ja, er is veel godsdienst. De godsdienst „struikelt over de straat”, maar hoe weinig ware Godsvreze wordt er gevonden over het geheel in het maatschappelijk en kerkelijk leven van onze dagen. En toch is er in het onderhouden van 's Heeren geboden grote loon, naar Psalm 19.

Er is helaas zoveel onkunde en verwarring ten opzichte van de kennis der Goddelijke waarheid. Onze jeugd vraagt zich dikwijls af: „Wie heeft er nu eigenlijk gelijk?”

Daarom hopen we, dat ook onze jongeren dit onderwijs zullen volgen aan de hand van ons blad!

Groot is het verval. Bij velen ontbreekt het zien van het onderscheid der dingen. Wat wordt er niet als waarheid opgedist, wat de toets van Gods Woord niet kan doorstaan! We lezen het ook duidelijk in 2 Tim. 4 : 3 en 4: „Want er zal een tijd zijn, wanneer zij de gezonde leer niet zullen verdragen, maar kit-

telachtig zijnde van gehoor, zullen zij zichzelf leraars opgaderen naar hun eigen begeerlijkheden; en zullen hun gehoor van de waarheid afwenden, en zullen zich keren tot fabelen”. En nu is allereerst Gods Geest onmisbaar nodig, zeiden we, tot ontdekking en onderwijzing. Dit neemt echter niet weg, dat onderzoek van Gods Woord en de belijdenisgeschriften onzer vaders broodnodig is.

Want toch: „Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods”, Rom. 10: 17. Wij zijn toch aan de middelen gebonden! Er zijn kinderen Gods, die metschaamtemoeten belijden in hun eertijds dat onderzoek schromelijk verwaarloosd te hebben, tot hun schade, ook na hun bekering.

Welnu, geve de Heere oprechte belangstelling en lust tot onderzoek, en zegene de Heere het bescheiden onderwijs voor ouderen, maar ook voor onze jongeren, bovenal tot eeuwig heil!

We willen dit onderwijs hier geven op eenvoudige, praktikale wijze, aan de hand van het aloude, maar gedegen vragenboek van Hellenbroek, dat zo kernachtig de Goddelijke waarheden belicht en verklaart. We hebben daarbij tevens gelegenheid onze belijdenisgeschriften op één en ander na te slaan en die te laten spreken.

We doen 't in de vorm van vragen te stellen en die te beantwoorden. Mocht u nog vragen hebben, die voor u niet duidelijk zijn beantwoord of niet behandeld, dan stel ik voor, dat u die mij schriftelijk opstuurt. Dan hopen we ook gelegenheid te vinden die te beantwoorden, zo 't ons mogelijk is en de Heere het gewenste licht geeft.

R'dam-W.

v. L.

Ds. Gezelle Meerburg

1.

De boeteprediker van het land van Altena

We hebben ons voorgenomen in de komende tijd enkele artikelen te schrijven over Ds. George Frans Gezelle Meerburg. Uiteraard bedoelen we dan Ds. Gezelle Meerburg sr., die ons bekend kan zijn als één van de „vaders” der Scheiding. Vooral willen we dan de aandacht op zijn prediking richten, waarom we ook bovenstaande titel erboven gezet hebben. Overigens wil dit niet zeggen dat we daarom geheel en al aan zijn leven en betekenis voorbij zullen gaan. Voor het verstaan van zijn prediking is één en ander zelfs onmisbaar.

Het is niet zonder reden, dat we over een figuur uit de eerste tijd na de Afscheiding schrijven. Gezelle Meerburg is predikant geweest van 1833 tot 1855. Zijn ambtelijk leven valt dus grotendeels in de eerste twintig jaren van het bestaan van de kerken der Afscheiding. Die tijd — we kunnen wel zeggen vooral tot 1854 — is voor die kerken een bijzonder moeilijke tijd geweest. En daarbij denken we niet alleen aan de vervolgingen, die op een treurige wijze tegen de afgescheidenen ondernomen zijn. Uiteindelijk erger — en nadeliger voor de zaak des Heeren — waren de bijna eindeloze twisten.

Toch spreekt dat eerste tijdvak ook van de bijzondere zegen des Heeren. God werkte menigmaal op een kennelijke manier. En in deze jaren komt uit de grote verbondenheid aan de belijdenis van de vrije genade Gods, zoals die vooral in de Dordtse leerregels beleden wordt, en de band aan het geestelijke leven naar het Woord van God. 't Is de bedoeling niet om hier breed in te gaan op de vraag naar de betekenis der Scheiding. Deze is ongetwijfeld breder geweest dan we hier aangeven. Niettemin zijn deze elementen wezenlijk geweest en bij alle verschil telkens naar voren gekomen: het bewaard wensen te blijven bij Dordrecht 1618-'19, en dat niet als bij een „dode” schat, maar in de levende openbaring van het geestelijke leven.

Mede daarom is het van betekenis, dat we deze eerste tijd vooral niet voorbijgaan. Er

valt helaas een grote onbekendheid ook van deze jaren na 1834 te constateren. Sommigen weten nog wel enkele feiten en jaartallen met wat namen. Anderen zelfs dat niet meer. En het ergste is, dat de gehele geestelijke achtergrond en „sfeer” waarin de mannen van die tijd gearbeid en geleefd hebben, voor velen vreemde zaken zijn geworden.

En dat terwijl de pijlen weer afgeschoten worden op de belijdenis der vrije genade van Dordt! Wie enigszins op de hoogte is van wat er leeft en beweegt op het „bredere” erf, zal dit niet onbekend zijn. Het is heus niet zoveel anders dan in de jaren rondom 1834. Wie de brieven enz. van de tegenstanders van de vaders der Scheiding leest, wordt telkens getroffen door hun afkeer van de vrije genadeleer, al wordt deze afkeer vaak heel vroom bedekt. De mensen, die zich scharen onder de zuivere bediening van Gods Woord en soms van heel ver weg moeten komen, worden spottend „1618 ponders” genoemd. En, als de vijanden spreken over het geestelijk leven van deze mensen, valt — zonder onderscheid te maken — het woord „dwepers” keer op keer.

D.S.

Uit de **P**raktijk

Wanneer wij boven dit artikel lezen „Uit de praktijk”, dan betekent dit niet dat wij in een ruime zin over de praktijk der Godzaligheid willen handelen. Neen, daartoe hebben onze godvruchtige en door 's Heeren Geest onderwezen vaders meerdere proeven aan de latere kerk tot onderwijzing en bestiering nagelaten, die ook onder ons tegenwoordig geslacht nog in omloop zijn, en hier en daar nog met genoegen en vrucht worden gelezen. Wij denken hierbij o.a. aan de geschriften van de waarde vaders Brakel, Comrie, Smijtegelt en niet te vergeten het zeldzame werk van E. Meiners over de praktijk des christendoms.

En welk een schat van degelijke lektuur is op dit terrein nog heden ten dage in oude en nieuwe druk te verkrijgen, niet alleen van Hollandse, maar ook van buitenlandse schrijvers van oude tijden, die ons de nauwe en enige weg tot zaligheid voorstellen en verklaren.

Maar wat willen wij dan bedoelen met „Uit de praktijk”?

Dit: naar ons vermogen weergeven hetgeen we op verschillende huisbezoeken hebben mogen ontmoeten. U zult vragen: „Wordt er dan in deze zo moderne en vervlakte tijd tijdens ambtelijke bezoeken wel eens iets ondervonden bijv. dat de Heere nog in ons geslacht wil werken door Zijn Geest; of worden er nog zielen ontmoet, die niet zo vrij meer rondwandelen, die onder overtuigingen verkeren, of die mogen gewagen van bemoeienissen des Heeren naar ziel en lichaam?”

Lezer, de Heere werkt somtijds wel meer dan wij denken; het zijn altijd nog niet diegenen daar een *gerucht* van uitgaat, waar de Heere in werkt. In de beschrijving van onze val in het Paradijs geeft de Heere degelijk onderrecht; als Adam valt, wat is de eerste vrucht? Hij werd beschaamd.

En zo gebeurt het heden ten dage nog; krijgt een ziel die overtuiging dat hij zondaar is, hij wordt beschaamd vanwege zijn zonden, en dan heeft hij geen bestaan meer, en daar loopt zo'n ziel niet mee te koop.

Maar ook ontmoeten wij mensen, die zichzelf er heimelijk bij willen rekenen zonder enige houdbare grond. Wordt de maatstaf volgens Gods Woord aangelegd, o dan staat de wegen soms zo spoedig stil.

We herinneren ons een bezoek, dat we eens brachten aan een gezin dat reeds jaren onze godsdienstoefeningen getrouw bezocht.

Vriendelijk ontvangen zijnde, informeerden we een weinig naar de huiselijke en tijdelijke omstandigheden, en mocht ons gesprek al spoedig gaan in de richting waarvoor we eigenlijk huisbezoek doen, n.l. de gesteldheid der zielen op weg naar dood en eeuwigheid. Nu is een mens er doorgaans niet gemakkelijk toe te bewegen om in deze zich recht uit te spreken, ook hier worden wel vele vonden gezocht om ook zelfs in de ogen der mensen iets te *schijnen*. Dit bleek al spoedig ook in dit gezin. Op een persoonlijke vraag kregen wij te horen, dat er voorheen tijden waren geweest dat men veel moest denken aan de dood en aan het geluk van Gods volk, dat men ook omgang zocht met dat volk, en dat hetgeen men van dat volk hoorde, de zinnen streelde. Dat alles was reeds lang weer overgegaan, zonder dat het was gekomen tot boetvaardigheid en verootmoediging voor de Heere. Nu beschouwde men zichzelf als een bekommerd mens, hetwelk met zachte termen werd uitgedrukt, en men meende hierin een weinig rust te vinden.

Hierop inhakende, werd door ons gevraagd: „Waarin bestaat die bekommernis waarover u spreekt?”

Hierop bleef het antwoord uit. Wij gevoelden ons gedrongen om een weinig naar ons inzicht te verklaren met welke bekommernissen een mens wel te doen kan hebben, maar die nochtans de ware bekommernis niet zijn, want in de grond der zaak is er maar één bekommernis die niet ontbreken mag, zal het wel zijn, en dat is de bekommernis vanwege mijn zonde, en hoe kom ik met God verzoend.

Over deze zaken sprekende en soms een weerwoord uitlokkende, bleek ons des te meer hoe een mens er op uit is om houvast te zoeken buiten God om, en altijd maar weer dat ene punt wil omzeilen, om maar geen zondaar te worden onder God. Wij meenden ernstig te moeten waarschuwen tegen dit gevaar van in deze zo voort te gaan.

(wordt vervolgd)

Boekbespreking

In het volgende nummer hopen we deze rubriek te beginnen. Door overvloed van copie was er thans geen plaats voor.

KERKNIEUWS

ALPHEN A/D RIJN

Na een vierjarig verblijf nam onze herder en leraar, Ds. R. Kok, zondag 27 maart j.l. afscheid van de gemeente, wegens vertrek naar Ameide. De tekstkeuze was 2 Thess. 3 : 3-5; hoofdgedachte was: „Maar de Heere is getrouw”, wat is, 1. de kracht van uw geloof, 2. de grond van uw hoop, 3. de bron van uw liefde. Het verband van deze woorden wijst ons op de vele gevaren die de kerk des Heeren bedreigen. Overal zien wij de tekenen van de antichrist, de mens der zonde, die zich ook in het eenheidsstreven der kerken meer en meer gaat openbaren.

Het persoonlijk en bevindelijk kennen uit Christus wordt onnodig geacht, de scherpe kantjes moeten wat worden weggeveild, en zo zien wij de plaats voor Gods kerk in deze tijd al moeilijker worden. De zoon des verderfs staat tegenover de Zoon des mensen. Vandaar het vertroostende woord van Paulus, temidden van die tijd: blijft de Heere getrouw, dat is de bron der vertroosting. Hij nam Zijn kerk voor Zijn rekening, want Hij gaf Zich geheel voor haar, dat is het enige steunpunt voor het Sion Gods, alsook de grond van de hoop, die altijd een verwachtend leven geeft. Zonder die hoop is het leven zonder uitzicht. Vandaar de ernstige vraag: kennen wij die levende hoop, die ons verbindt aan de Levensvorst? Zelfbeproeving is en blijft steeds noodzakelijk, opdat wij toch niet op een valse hoop het gebouw onzer verwachting zouden bouwen. Uit Christus te leren levendoet ons meer en meer sterven, maar dan ook alleen zullen wij des te meer de bron der zaligheid nodig hebben in de

strijd des levens, wat alleen vrucht is van de lijdzaamheid van Christus. Om in die leer te volharden werd de gemeente opgewekt, met het vermanende woord, hoe ontzettend het zal zijn als die reine leer eens tegen ons zal getuigen in de dag des gericht. Op het persoonlijk belevens komt het aan, wat alleen door Gods Geest ons wordt geleerd.

Afscheidswaarden werden in het bijzonder gericht tot de jeugd, gemeente, kerkeraad, organisten en kosten. De burgerlijke overheid werd wijsheid toegebeden in deze steeds moeilijker wordende tijd.

Ouderling Van Brummen was de tolk van kerkeraad en gemeente om Ds. Kok dank te zeggen voor al de arbeid die hij verricht had in de gemeente, hem en zijn gade op hun verdere levensweg 's Heeren zegen rijklijk toebedend. De gemeente zong ten besluit Ds. en Mevr. Kok toe Psalm 121 : 4. Stelle de Heere Ds. Kok tot een rijke zegen voor de gemeente van Ameide, en gedenke Hij ook ons in Zijn gunst, opdat de ledige plaats weer spoedig moge worden vervuld.

v.d.L.

AMEIDE

Donderdag 30 maart 1966 was voor de kerk van Ameide een bijzondere dag. Zij kreeg toen een eigen herder en leraar in Ds. R. Kok.

Deze gemeente is klein. Toch ging zij tot het beroepingswerk over. Ds. Kok van Alphen a/d Rijn werd bij acclamatie beroepen. Het was een zaak des gebeds. Ds. Kok kon niet anders dan het beroep aannemen.

De bevestiging en intrede hadden beide plaats in het kerkgebouw van de Ned. Herv. Kerk. Was het gebouw bij de bevestiging al goed bezet, bij de intrede was het geheel gevuld. Er waren vele vrienden en belangstellenden schier uit het gehele land.

Ds. C. den Hertog, schoonzoon van Ds. Kok, leidde de

bevestiging, die des middags plaats had. Een zoon, Drs. I. Kok, Ned. Herv. predikant, bediende het woord uit Psalm 89 : 15: „De troon van Gods genade”. 1. onverzettelijk vanwege haar grondslag. 2. onwederstandelijk vanwege haar deugden. Het was een ernstig woord, dat met veel instemming werd beluisterd. De jonge Ds. Kok typeerde in zijn prediking het centrale in de woordbediening van zijn vader. Hij sprak zijn vader en zijn moeder toe en richtte zich ook persoonlijk tot de gemeente en sprak ongeveer als volgt: Reken er maar op, dat je bij mijn vader altijd doodarm de kerk uitgaat; hij neemt je alles af, maar hij geeft je moed om zalig te worden. Ds. den Hertog las het formulier voor en toen kwam plechtig het antwoord: „Ja ik, van ganser harte”. De bevestiger hield een toespraak, ging voor in gebed, liet zingen Psalm 134 : 3 en las nog de levenspsalm van zijn schoonvader, nl. Psalm 121.

Ds. R. Kok had 's avonds als tekst Johannes 3 : 14 en 15: „De Zoon des mensen spreekt vanuit Zijn Goddelijke lastbrief”: 1. als de hoogste Profeet, 2. als de enige Hogepriester, 3. als de eeuwige Koning. Op de hem eigen wijze bediende Ds. Kok het woord. Ons verslag zou te lang worden, wanneer wij de preek hier in het kort zouden weergeven. Daarom volstaan we met deze korte aanduiding. Aan het eind van zijn prediking zei Ds. Kok, dat de lastbrief van de Zoon des mensen ook de lastbrief van Gods knechten is. Hij haalde aan, dat Ameide hem beriep en dat hij deze roeping voor Gods aangezicht heeft mogen aanvaarden. De lastbrief houdt in de prediking van Jezus Christus en Die gekruisigd. Deze lastbrief heeft hij lief. Toespraken tot gemeente, jeugd, kerkeraad e.a. volgden. Na de zegen sprak eerst oud. Versluis. Deze liet zingen Psalm 72 : 11. Van de andere sprekers noemen we alleen oud. Kalkman van Alphen a/d Rijn, die ook liet zingen. Tenslotte gingen we huiswaarts. Het is een wonder in onz' ogen, wij zien het, maar doorgronden 't niet.

B.

Een greep uit onze grote voorraad

Nieuwe prachtboeken

De catalogus wordt op aanvraag gratis toegezonden door de

BOEKHANDEL-UITGEVERIJ

J. P. VAN DEN TOL · DORDRECHT

LANGE BREESTRAAT 6 — TELEFOON 9558 (01850)

★

William Guthry

Des Christens groot Interest

of het zalig deel aan Christus getoetst en aangewezen wie het heeft, en hoe te verkrijgen, vermeerderd met een 3-tal aanhangsels inhoudende een 50-tal schetsen en levensbeschrijvingen o.a. Ed. de Zesde, G. Carraciolus, Joh. Bruen, Joh. Dod, Joh. Gray, Anna Skelton, Elis. Wilkinson, John Knox, A. Hildersham, Jer. Withaker, Joh. Ratcliff, vertaald en samengesteld door JAKOBUS KOELMAN, met voorwoord van Ds. C. SMITS, CHR. GEREK. PRED. TE SLIEDRECHT.

Ds. Smits zegt in zijn voorwoord o.m.: „Die ernst maakt met zijn ziel voor de eeuwigheid, raden wij ten zeerste aan dit weldoorwrochte werk te lezen”.

Dr. Owen sprak ten aanzien van dit werk: „Ik heb vele boeken geschreven, maar er is meer godgeleerdheid in dit werk dan in al het mijne”.

Nieuwe royale uitgave, totaal 480 blz., in heel linnen prachtband f 15,-

Gods welbehagen betoond

10-tal keurige preken met 20 overdenkingen.

door **Ds. W.F. Laman**

in leven Chr. Geref. predikant, met levensschets door Ds. M. C. Tanis, Chr. Geref. predikant te Barendrecht. Een zeer mooi boek met foto van Ds. Laman, geb. in heel linnen prachtband f 11,50

Ds. J. Kievit In Christus reisvaardig

Tiental uitmuntende preken. Geb. in heel linnen pr.bnd. f 10,50.

Ds. F. Bakker: Gebedsgestalten, 12 med. in pr.bnd f 4,75. Ds. F. Bakker: Het eeuwige Woord, 3 dln. in pr.banden m. foto's f 16,05.

Ziet Hij komt, 6 preken door Joos v. Laren, Willem Tee-linck e.a., zeer degelijke oudvaders in prachtband f 5,95. W. Perkins Hemelse vertroosting (5-tal geschriften), o.a. Het Mosterdzaadje, Geestelijke vertalingen enz. enz. in pr.b. f 4,95.

Dr. H. F. Kohlbrügge: Feeststoffen voor Pasen, Hemelvaart en Pinksteren, 6 preken in linnen pr.bandje f 4,75. Idem: Schriftverklaringen, ca. 20 dln. 1e dlr. reeds verschenen f 3,50; Idem: Vermaning en vertroosting, 8-tal preken in pr.bandje f 5,90. Ds. G. v.d. Breevaart Als reukwerk voor Gods aangezicht, 5-tal preken, geb. in heel linnen pr. band f 5,90. Luther: Keur uit de Tafelgesprekken, in pr. bandje f 5,50.

R. M. M'Cheyne

De liefde van Christus

ter perse 60 leerredenen (laatste verzameling) in heel linnen pr. band f 20,-.

Dr. John. Owen Bij U is vergeving

(Psalm 130). Dit prachtboek van Dr. O. is ter perse. Bij int. f 18,-. Na verschijning f 22,50.

Jac. Overeem

Eros in Kristal

Een mooi boek over Verloving en huwelijk, in pr.bandje f 5,75.

Prof. G. Wisse: De zeven Kruiswoorden, 7 preken in pr. band f 6,90; idem: De seksuele zonde en de zonde tegen de H. Geest, f 2,75. Erskine's Preken (12 dl.), 3 dl. reeds verschenen, in pr. b. a f 8,50 p.d.

OOK ZEER VELE GOEDE BOEKEN VOOR DE JEUGD

REEDS IS VERSCHENEN:

De Zeven Kruiswoorden

van Prof. G. Wisse

Gebonden in prachtige donkerblauwe linnen band met goud-opdruk. Prijs f 6,90

(hierlangs afknippen)

BON

Gelieve te zenden ex. Prof. G. Wisse, „De zeven Kruiswoorden” à f 6,90.

NAAM:.....

ADRES:.....

PLAATS:.....

THEOLOGISCHE BOEKHANDEL-UITGEVERIJ W. A. DE GROOT,
GOUDRIAAN, POSTBUS 1, TELEFOON (01838)-441.

LEEST MAANDBLAD ZENDINGSBODE

STICHTING SPAANSE EVANGELISCHE ZENDING

Drie maanden gratis op proef.
Abonnementsprijs f 3,- per half jaar.
Eerste Hogeweg 39, Zeist

(Grandlogger wijlen Prof. WISSE)

Gebruik uitsluitend de ongewijzigde

STATENVERTALING I

Onderstaand geven wij u een overzicht van onze uitgebreide voorraad.

HUIS-EN HUWELIJSBIJBELS	Gallard formaat 13,5x20,5	Dessendiaan formaat 17x24	Mediaan formaat 18x27,5
Eenvoudig kunstleren band.....	f 14,50	f 18,50x	f 19,25x
Zeer sterke kunstleren band.....	f 16,80	f 21,45	f 21,90x
Met echt leren rug.....	f 23,—	f 30,60x	f 31,50x
x Ook leverbaar met koperen sloten, meerprijs f 7,—.			

ZAKBIJBELS

compleet met Psalmen, Catechismus en formulieren enz.

	formaat 7,5x11,5	formaat 10,5x16,5
Kunstleer, goudtitel en kleursnede.....	f 14,75	f 19,80
Kunstleer, goudtitel en goudsnede.....	f 17,—	f 22,50
Chagriné leer en goudsnede.....	f 25,25	f 36,—
Marocco leer, vlechtband en goudsnede....	f 26,75	
Marocco leer met ritssluiting.....	f 34,—	f 45,25

Zakbijbels met duimgrepen meerprijs f 7,—.

Kerkeraden en verenigingen speciale prijzen.

Verder alle gangbare psalmboekjes, veel theologische werken, zowel nieuw als tweedehands, Bijbelverklaringen, Catechismus-verklaringen, Kerk- en Vaderlandse Geschiedenisboeken. Vraag ons aan als u wat zoekt. Snelle levering zonder prijsverhoging.

BOEKHANDEL G.J. VAN HORSSSEN BARNEVELD

Kallenbroekerweg 35 — Telefoon 03420-2735 — Giro 809422

BESTEL

de belangrijke brochure

Statenvertaling contra Nieuwe vertaling

door A. BERGMA

Voor f 0,90 komt hij franko in uw bezit.

LINDENBERG'S boekhandel

Slaak 8 - Rotterdam-16
Telef. 010-128934.

In- en verkoop van

Theologische boeken

In voorraad van Ds. R. Kok

6 preken
Zo grote Zaligheid f 2,25

6 preken
Het nieuwe leven f 2,25

en vele andere werken.

BOEKHANDEL

M. WESTSTRATE
KOKOSNOOTSTRAAT 97
DEN HAAG

Wij leveren

HUSQVARNA ELNA NECCHIE naaimachines

franco huis, met volledige les aan huis. Vraag bij ons prijscuranten aan.

Aanbevelend

FIRMA STOFFELS-RISSEEUW

TERNEUZEN
NOORDSTRAAT 74
Telefoon 01150-2595